

Sygn. akt V KO 17/18

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

w sprawie **M.J.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 marca 2018 r.

kwestii wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu
Apelacyjnego we W. z dnia 21 kwietnia 2011 r., sygn. akt II AKa [...]/11,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w J.

z dnia 10 stycznia 2011 r., sygn. akt III K [...]/10,

p o s t a n o w i ł

**stwierdzić, że brak jest podstaw do wznowienia z urzędu
postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego we W. z dnia 21 kwietnia 2011 r., sygn. akt II AKa
[...]/11.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w J. z dnia 10 stycznia 2011 r., sygn. akt III K [...]/10, oskarżony M.J. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z 148 § 1 k.k. i za to skazany na karę 25 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez oskarżonego, Sąd Apelacyjny we W. wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2011 r. (II AKa [...]/11) zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W dniu 1 lutego 2018 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego M.J. sygnalizujące zaistnienie w postępowaniu sądowym (sygn. akt III K [...]/10) Sądu Okręgowego w J. zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we W. z dnia 21 kwietnia 2011 r. sygn. akt II AKa [...]/11, bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. Zdaniem M.J. stwierdzenie tego uchybienia, a ponadto zweryfikowanie na podstawie art. 440 k.p.k. przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny dowodów, powinno prowadzić do wznowienia z urzędu zakońzonego postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasygnalizowana przez skazanego bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. zachodzi, gdy sprawę rozpoznano podczas nieobecności oskarżonego, którego obecność na rozprawie była obowiązkowa.

Nie ulega wątpliwości, że sprawa skazanego toczyła się w trybie postępowania zwyczajnego (k. 308). Równie bezsporne jest także to, że informację o rozprawie, wyznaczonej na dzień 10 stycznia 2011 r., skazany uzyskał osobiście w dniu 29 listopada 2010 r. (k. 374 v.). Równocześnie niekwestionowane są dalsze fakty to jest to, iż skazany nie stawiał się na rozprawę wyznaczoną na dzień 10 stycznia 2011 r., a Sąd Okręgowy w J. w tym dniu postanowił prowadzić rozprawę pod nieobecność M.J., w trybie art. 377 § 3 k.p.k. (k. 397 v.).

Oceniając te okoliczności, z punktu widzenia obowiązujących wówczas przepisów procesowych, stwierdzić należy, że rozpoznawanie przez Sąd Okręgowy sprawy w trybie zwyczajnym powodowało, że obecność oskarżonego na rozprawie była - co do zasady - obligatoryjna (art. 374 § 1 k.p.k.). Jedynie wystąpienie, przewidzianych ustawą, wyjątków uprawniających odstąpienie od tej zasady (wskazanych w art. 376 k.p.k., czy art. 377 k.p.k.) pozwalało rozpoznać sprawę pod nieobecność oskarżonego.

Sąd Okręgowy w J. uznał, że jeden z tych wyjątków (ten określony faktycznie w art. 377 § 3 k.p.k.) zaistniał i w konsekwencji przeprowadził rozprawę pod nieobecność M.J..

Zasadność tej decyzji była oczywista.

Prowadzenie rozprawy bez udziału oskarżonego, w oparciu o przepis art. 377 § 3 k.p.k., w razie jego niestawiennictwa jest możliwe tylko wówczas, gdy

oskarżony został osobiście zawiadomiony o terminie rozprawy. Sąd Najwyższy niejednokrotnie już podkreślał, że zastosowanie art. 377 § 3 k.p.k., jako normy zezwalającej na prowadzenie rozprawy w trybie zwykłym bez udziału oskarżonego, jest możliwe tylko przy spełnieniu warunków zawartych w tym przepisie (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 16 grudnia 2005 r., V KK 418/05; OSNWSK 2005/1/2520, 5 listopada 2010 r., III KK 286/10, Lex nr 653513; 20 lipca 2011 r., V KK 218/11, Lex nr 897784; 3 lutego 2012 r., V KK 438/11, OSNKW 2012, z. 5, poz. 51).

Sąd Okręgowy w J. te standardy zachował.

Skazany był „osobiście” powiadomiony o terminie rozprawy z 10 stycznia 2011 r., a Sąd zdecydował się prowadzić rozprawę, w oparciu o przepis art. 377 § 3 k.p.k., czym niewątpliwie tego przepisu nie naruszył, ani też - w rezultacie - i przepisu art. 374 § 1 k.p.k.

Zaistniałej sytuacji nie można kwalifikować jako bezzwzględnej przyczyny odwoławczej, wskazanej w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Sygnalizacja złożona w trybie art. 9 § 2 k.p.k. o ewentualności wystąpienia takiego uchybienia okazała się więc bezzasadna i nie wymagała odrębnej procesowej reakcji.

Na marginesie trzeba zauważyć, że argumentacja wniosku koncentrująca się na kwestionowaniu oceny dowodów przedstawionej w uzasadnieniu wyroku, nie może stanowić przedmiotu rozważań na płaszczyźnie art. 542 § 3 k.p.k.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

a.ł.